

Solidaritet med de fattigste

Taler

Hilde Frafjord Johnsen

Dato

24 april 2005

1

Kjære alle sammen,

- 5 Bli med til Kabul, til hovedstaden i Afghanistan. For en tid tilbake opplevde jeg noe der som jeg sent vil glemme:

10 Der, på den olympiske stadion i Kabul fikk jeg et glimt inn i fremtiden. På denne arenaen, bare få år tidligere hadde Taliban-regimet utført de frykteligste handlinger, tortur og overgrep, lemlestelse og drap. Vi husker sikkert alle de makabre bildene av henrettelser på målstreken, midt i det som egentlig skulle være en idrettsarena. Den gang rådet terroren. Nå kunne jeg se unge, afghanske kvinner i tidenes første kappløp for jenter i afghansk historie. På noen av jentene
15 var sløret - hijaben - kastet av, mens for andre ble hodeplagget hengende etter, vaiende i vinden. For første gang løp de på en idrettsarena. De storkoste seg. De nøt en nyvunnet frihet. De var lykkelige. De løp fremtiden i møte.

20 Kamp mot fattigdom kan beskrives på mange måter. Kappløpet til disse jentene er et enkelt bilde på at noe stort har skjedd i Kabul. Tyranniet til Taliban hersker ikke lenger, en stor frihet er vunnet. Men fremdeles råder fattigdommen. Mye er oppnådd. Men mye gjenstår. Både der og i andre land.

25 Utfordringen

- * Mer enn 1 milliard mennesker lever i ekstrem fattigdom, på under en dollar - knappe syv/åtte kroner om dagen. Like mange mangler rent drikkevann.
- * Mer enn 100 millioner barn, 60 prosent av dem jenter, får ikke gå på skole.
- * Hvert 6. sekund smittes noen av hiv/aids. Over 42 millioner er rammet på

global basis, 15 millioner barn er gjort foreldreløse. Og aller verst rammes Afrika;

35 * 800 millioner mennesker legger seg sultne hver eneste kveld. Mer enn 90 prosent av dem lever i jordbrukssamfunn. Det er ikke nok jord og avling å leve av.

Man kan ikke ha medfølelse med et tall, har noen sagt. Men det er medmennesker som gjemmer seg bak tallene.

40

Jeg møtte noen av dem i Malawi tidligere i år, sammen med Kronprinsessen.

45 Lille Paskar på halvannet år, aidssyk og avmagret, som klamret seg til mamma mens vi hilste på ham. Vi fikk et bittelite smil. Han fikk neppe mer enn noen uker til.

50 Hiv-smittede mødre som kom til sykehus og helsestasjoner med håp om å få hjelp til barna. Få fikk håpet oppfylt. Ingen behandling, ingen leger, ingen medisin, knapt nok en seng.

55 Anna, barnelegen som strever med å hjelpe dødssyke barn på et sykehus der man hadde en sykepleier per 110 pasienter.

60 Dette angår oss. Det angår oss moralsk, det angår oss som medmennesker. Vår tids største utfordring er kampen mot fattigdom.

Med dagens innsats vet vi at det vil ta hele 130 år før vi har utryddet sult i verden.

65 Men vi kan ikke vente!

Vi er den første generasjon som virkelig kan utrydde fattigdommen.

70 Vi har kunnskapen.
Vi har ressursene.
Det finnes ingen unnskyldninger.
Vi skal vinne kampen mot fattigdommen.

75 Tusenårsmålene
Nå er det 10 år til tusenårsmålene skal nås. Innen 2015. Det er knappe to
Stortingsperioder her hjemme, og forhåpentligvis ikke så alt for mange
regjeringsskifter.

80

Kampen mot ekstrem fattigdom og sult er det viktigste blant de åtte
tusenårsmålene. Det er enstemmig vedtatt av verdens ledere. For - hvem kan
være imot:

85

Å halvere ekstrem fattigdom og sult innen 2015, sikre utdanning for absolutt
alle, sikre jenters rettigheter, sørge for at flere barn gjennom helsetjenester får
sjansen til å overleve 5-årsdagen sin og at flere mødre overlever fødselen. Sikre
90 rent drikke vann til den milliarder av mennesker som fremdeles ikke har det, og
snu og slå tilbake hiv/aidsepidemien.

Og gjennom det åttende målet har vi forpliktet oss - også vi rike land - til å sørge
95 for et skikkelig, globalt partnerskap for å nå disse målene. Et partnerskap der vi
gir mer i bistand, der vi gjør mer for å få slettet uhåndterbare gjeldsbyrder og der
vi gjør mer for å sikre et rettferdig internasjonalt regelverk for handel.

100 Kan noen være motstandere av slike mål? Svaret på det er kanskje enkelt.
Vanskeligere blir det om jeg spør: Hvem er så engasjert for disse målene at de vil
sørge for at de blir gjennomført? Så engasjert at egeninteressene settes til side - til
fordel for verdens fattige? - Det er kjernespørsmålet. Det må være vår ambisjon.

105

Vi er den første generasjon som virkelig kan utrydde fattigdommen.

110 Vi har kunnskapen.
Vi har ressursene.
KrF aksepterer ingen unnskyldninger.
Vi skal sette de fattiges interesser først.

115 Hvordan nå målene?
Samlet sett tyder mye på at vi vil nå det globale målet om halvering av den
ekstreme fattigdommen. Raske fremskritt er mulig med tilstrekkelig
besluttsomhet og vilje til reformer.

120

Det må en global dugnad til. Alle må bidra, både rike og fattige land. Og særlig i
forhold til Afrika. For Afrika sør for Sahara henger stadig langt etter. Norges
bidrag til denne globale dugnaden presenterte vi i utviklingsmeldingen. Den
125 fikk i all hovedsak Stortingets tilslutning den 18. januar i år, - nesten 9 år etter at
Stortinget sist behandlet en slik melding.

For vi må levere i forhold til en global reformagenda:

130

For det første: reformer i de globale rammevilkårene, i et globalt partnerskap.
Ikke noe lands utvikling skjer i isolasjon. Vi må etablere mer rettferdige
internasjonale rammebetingelser for handel, gjeld og investeringer. For mange
135 utviklingsland betyr muligheten til å selge sine varer på det internasjonale
markedet mer enn bistand. Ikke for de aller fattigste, riktignok - der vil nok
bistand være det viktigste - men for mange av de land som er kommet litt lenger.
Vi må ha bedre samsvar i alle deler av politikken vår, og sørge for at vi ikke tar
med den ene hånden det vi har gitt med den andre.

140

Ifølge den britiske organisasjonen Oxfam ville én ny prosents (altså et
prosentpoengs) økning i Afrikas andel av verdens eksport gi en gevinst på rundt
fem ganger det kontinentet mottar i samlet bistand og gjeldslette.

145

150 Reformen her representerer altså svært mye penger som kan gå til kampen mot fattigdom. Det som gjenstår er politisk lederskap i internasjonale fora for å få på plass de rette reformgrepene. Her har Norge en rolle å spille.

155 For det andre: Må vi gjennomføre giverreformen.
Vi må ha langt mer bistand, men vi må også ha bedre bistand.

160 Overføringene må bortimot dobles om vi skal komme i havn med Tusenårsmålene, i følge beregninger fra både FN og Verdensbanken. Og vi vil bidra med vårt gjennom det programvedtaket vi gjorde i går.

165 Likevel er ikke bistand kun et spørsmål om prosenter for oss i KrF. Vi skal ikke bare levere i kvantitet, vi skal også levere på kvalitet. Vi må få slutt på konkurransen mellom giverne, på ti tusenvis av enkeltprosjekter i hvert land og tusenvis av enkeltaktører som løper i beina på hverandre. Det jeg vil kalle "giversirkuset". Slik hjelpes ingen.

170 Vi må bort fra isolerte og giverstyrte prosjekter, unngå overlapping og dobbeltarbeid. Det er i fellesskap, med samkjørt opptreden, vi kan gjøre en best mulig jobb. Vi må rett og slett få mindre øremerking og mer rammebevilgninger, for å bruke et kjent slagord fra vår hjemlige debatt.

175 For den som trenger hjelp, er det likegyldig hvem den kommer fra, om det er FN, Norge eller julenissen. Poenget er at de får det bedre.

180 Også de frivillige organisasjonene må være med på dette. Det er resultater for de fattigste det dreier seg om!

185 Nå har vi også fått på plass at 1 prosent av BNI skal være "gulvet" for den norske bistanden i hele neste Stortingsperiode. Og mer enn det. Med meldingen har vi sikret et nivå på minst 1 prosent av BNI, og at de fattigste landene og særlig

Afrika skal prioriteres.

190 Dette er et fantastisk gjennomslag for KrF.

Aldri har så mange partier på Stortinget forpliktet seg til å delta i kampen mot fattigdom.

195

Aldri har kampen mot fattigdom stått sterkere i norsk politikk.

Aldri har det vært så stor oppslutning om innsatsen for verdens fattige.

200 Aldri før har bistanden økt så mye som under denne Regjeringen: Mer enn 4 mrd. kroner på 4 år.

Vi er i verdenstoppen.

Det har KrF sørget for!

205

Men vi stopper ikke der. Vi skal opp i 1,3 prosent! For når vi lover noe, skal vi også levere. Det har KrF gjort. Og det vil vi gjøre igjen.

210

For det tredje: Må det en styresettreform til hos utviklingslandene selv.

215 Men pengesummer alene kan ikke skape vekst eller velferd. Mangler det god politikk, mangler det fungerende statsinstitusjoner eller mangler det vilje til å investere i menneskelige ressurser, ja, da kan verken millioner eller milliarder bistandskroner hjelpe dem som trenger det mest.

220 Fattige lands myndigheter må derfor satse på godt styresett, demokrati og respekt for menneskerettighetene. De må satse på åpenhet og kamp mot korrupsjon. Bare slik kan vi få til et samarbeid som gir resultater for de fattigste.

Frivillige organisasjoner, frie media og politiske partier kan også være viktige pådrivere for å tvinge fram et bedre styresett. Utviklingslandene må

demonstrere at de har reell vilje til å gi dem spillerom og til å prioritere den fattige befolkningen. Finnes ikke denne viljen, nytter det lite med utviklingssamarbeid.

230

Og så for det fjerde: Må privat sektor - næringsliv og frivillige krefter mobiliseres.

235

Offentlige bistandsmidler alene ikke kan løfte over én milliard mennesker ut av fattigdom. I kampen mot fattigdom må vi derfor mobilisere privat sektor og sivilt samfunn. Mer av den økonomiske aktiviteten som skaper sysselsetting og utvikling i vår del av verden må gå til de fattigste landene. Uten denne store ressursmobiliseringen klarer vi aldri å vinne kampen mot fattigdommen. Og uten frivillige og villige hender som når langt ut på grasrota vil vi heller ikke lykkes.

240

La meg ta et eksempel på hva jeg snakker om:

245

Ved Telenors satsing på selskapet Grameen Phone i Bangladesh har man faktisk klart å utvikle en bedrift som bidrar med mobiltelefoner til fattige kvinner. 662 millioner kroner kom inn til landets statskasse (2002-tall). Det er et vesentlig høyere beløp enn den årlige norske bistanden til landet. Ja, vi snakker om hele 6-7 ganger så mye. Dette viser at næringsutvikling er mulig, også blant de fattigste i verden.

250

Reformen av utviklingsarbeidet

255

Vi har en global reformagenda. Reformen i politikk krever reformer i gjennomføring. For samtidig som Norge skal gi mer bistand skal vi også gjøre det mer effektivt, mer målrettet, bedre. Derfor har vi flyttet beslutningene ut i felt, dit hvor vi kan være nærmest dem som er berørt. Der hvor fattigdommen skal bekjempes. Derfor har vi gitt Norad et nytt mandat og en ny struktur. Derfor har vi lagt om måten vi arbeider på. Denne reformen savner sidestykke i norsk bistandshistorie.

260

KrF har vist at vi tar global fattigdom på alvor.

Vi har lagt om og reformert utviklingssamarbeidet.

Vi har vist vilje til radikale grep, til å gjøre mer, gi mer.

265 Mye er gjort, men vi har mer igjen å gjøre!

Trusler

270 Mange land viser gode resultater. Den økonomiske veksten i en rekke fattige utviklingsland er høyere enn gjennomsnittet i de rike landene. Mange gjennomfører tøffe reformer og er på rett vei. Men deres innsats kan bli forhindret av andre faktorer. Det betyr at vi også må ta fatt i de truslene som kan hindre at vi lykkes i kampen mot fattigdom.

275

En kritisk utviklingstrussel er hiv/aidsepidemien. I enkelte områder er den blitt en katastrofe av så store dimensjoner at den undergraver alt vi gjør. Dette er alvor:

280

* I Botswana: er over 37 prosent smittet, i Zambia er tallet over 16 prosent. Levealderen har sunket fra over 62 år i gjennomsnitt til 48 år. Og får vi ikke snudd trenden vil levealderen de neste ti årene synke til min alder.

285 * I de verst rammede landene vil vi se en reduksjon av BNP på 20 prosent innen 2010 hvis vi ikke klarer å snu epidemien.

Utfordringene er enorme. Og det mobiliseres. Med større bidrag til forebygging, forskning og medisiner. Det gir håp. Vi har økt innsatsen i kampen mot hiv/aids
290 til omlag 1 milliard kroner årlig. Flere land har vist at det nytter. De har klart å snu epidemien. Vi skal hjelpe flere land å gjøre det samme!

295 Miljødeleggelser og klimautfordringen er en annen utviklingstrussel. Den kan undergrave fremtiden for mange fattige land og menneskers muligheter. Det er de fattigste som rammes hardest av miljødeleggelser. Det er Afrika som vil betale den høyeste prisen for klimaproblemene.

300 Med Knut Arild som miljøvernminister vil Norge ta disse problemene på alvor. Med KrF i førersetet for miljøpolitikken vil fattige lands interesser bli tatt på alvor.

305 Ja, jeg sier med Knut Arild: KrF har det beste programmet for miljøet og mot fattigdom!

Men den største trusselen er krig og konflikt. Det er ødeleggende for kampen mot fattigdom. Å bidra til å forebygge konflikt, skape fred, og å bygge opp under freden slik at den varer. Det er avgjørende.

310

Vet dere, det har aldri vært færre konflikter i Afrika.

315 Antallet væpnede konflikter i Afrika har gått klart ned fra 19 til 3-4 i løpet av de siste fjorten årene. Vi kan også glede oss over at partene i Afrikas mest langvarige borgerkrig, og en av kontinentets mest blodige konflikter, borgerkrigen i Sudan, endelig har fått sin fredsavtale.

320

Sudan-forhandlingene er unike. De ble i all hovedsak gjennomført ansikt til ansikt - uten mekler - av de to hovedpersonene, visepresident Ali Osman Taha og SPLM-leder John Garang. Jeg vet ikke om noen annen fredsforhandling der dette har vært tilfelle. De satt i enerom i til sammen 16 måneder og forhandlet.

325 Og ikke sjelden, når det var knute på tråden - eller det var vanskelige tider - satt de i hvert sitt rom - ved siden av hverandre - mens telefonlinjene glødet, blant annet til Oslo.

330 Det er utrolig hva som kan skje mellom mennesker. Det har jeg sett på nært hold. Hvordan to personer som var fiender - gjennom forhandlinger - ansikt til ansikt - forandres. Hvordan to personer - som var på to planeter, nå forstår hverandre, og klarer å samarbeide. Hvordan relasjoner forandres, når fiendskap blir til vennskap, og når fiendskap blir til brorskap. Mange var rørt når disse to -

335 under giverkonferansen i Oslo, omtalte hverandre som "my brother".

Det var ikke få som fortalte meg at dette aldri ville gå, at fred i Sudan var umulig.

340 Denne historien forteller at alt er mulig.
Og den forteller at fred i hele Sudan er mulig.

345 Nå er det opp til dem og oss å sørge for fred i Darfur og alle deler av landet. Og
Sudan er ikke alene. Nå er det også opp til oss å sikre støtte til skjøre fredsavtaler
og til utvikling som kan skape varig fred i andre deler av verden.

350 Bare når folk opplever en ny hverdag vil de tro på freden og stole på den.
Vi skal være med og skape fred.
Til det trengs ressurser. Til det skal vi bidra.
Vi skal være med og bygge fred.
Vi vil at Norge skal være en fredsnasjon.

355

Det holder ikke med veldedighet
Varig fred kan bare skapes om alle får kjenne seg verdsatt, som del av et
fellesskap. Det dreier seg om menneskeverdet. Og i dette fellesskapet er
360 menneskerettighetene vår grunnlov. De kjenner ingen grenser. De gjelder alle.
De er for alle.

Men menneskerettighetene kan ikke tas for gitt - de må beskyttes, vernes og
365 støttes. Vi må sikre at de respekteres. Og ikke selv bidra til å frata andre
mennesker deres rettigheter. Som når vi lukker øynene for vold og
undertrykkelse. Når vi unnlater å vise solidaritet med de fattigste i verden; de
som får brutt sine sosiale og økonomiske rettigheter.

370

For vi har et valg: Vi kan også kjempe for menneskerettighetene: Vi kan stå opp
for de svake, vi kan engasjere oss, vi kan dele med de som trenger det mest. Vi
kan åpne øynene og hjertene. Det er dette som er vår moralske plikt.

375

En verden som er bra for barn
Og der vår innsats trengs mest er i forhold til barns rettigheter. Det er der vi er
lengst unna en realisering av menneskerettighetene. Av alle tusenårsmålene er
det dem som er direkte rettet mot kvinner og barn en henger mest etter. Det er
380 et varsku til oss alle.

385 "A world fit for children is a world fit for everyone", sa en ungdom under FNs
spesialsesjon for barn (UNGASS) våren 2002. En verden som er bra for barn er
en verden som er bra for alle. Det kan vi i KrF skrive under på. Dette er vår
politikk.

390 Det er barna som er vår test. Barna er prøven på vår innsats. Består vi den?

395 Hele 11 millioner barn dør hvert år på grunn av sult og sykdommer som enkelt
lar seg kurere. Det betyr 27 000 barn hver eneste dag, eller 1125 døde av bare i
løpet én time.

400 Med hvert barn blir et nytt håp født. Ingenting er viktigere enn å sikre det
håpet.

405 La meg vise dere disse håpene. De er så uendelig mange. Bak tallene finnes ett og
ett og ett og ett barn. - Barn. - Barn som har navn, som er nevnt ved navn.

Aldri før har verden hatt så mange barn og unge. Omtrent 3 milliarder
mennesker mellom 0 og 24 år. Ett er sikkert. Barna og ungdommene vil bare bli
enda flere.

410 Den nye Barne- og ungdomsstrategien heter nettopp dette: Tre milliarder
grunner. For det finnes ikke bare én grunn til å arbeide for barn og unges velferd
og rettigheter. Det finnes tre milliarder.

415 Her er noen av dem. Disse bildene er tatt av barn og ungdom i norske
samarbeidsland. 6000 bilder med engangskamera. - På dette bildet får vi med en
av fotografene. Se skyggen av ham. - Fotografiene er fra Afrika, Asia og Mellom-
Amerika. De har vært vist på utstilling og i strategien som Laila og jeg
presenterte før påske.

De viser at alle barna har egne drømmer, akkurat som deg og meg. Alle barna har rettigheter, akkurat som deg og meg. Ja, alle disse barna har samme, unike
425 menneskeverd. Akkurat som deg og meg.

Nestekjærligheten må ikke stanse verken ved Svinesund eller Middelhavet. Den er global. Og den krever handling. For meg er prøven på denne Regjeringen -
430 dens vilje og evne til å stille opp for de fattigste og svakeste: - For barn. -

Politisk makt og innflytelse blir for meg helt meningsløst dersom vi ikke bruker den til å skape en bedre fremtid for barna.
435

KrF har gjort det.
Vi har brukt mer ressurser i kampen mot fattigdom enn noen annen regjering.
* Gjennom vaksinerings av barn har vi bidratt til å redde livet til 3 millioner nye
440 barn hvert år.
* Gjennom økt innsats til utdanning får 15 millioner flere barn gå på skole. Men fremdeles står 100 millioner barn uten skoleplass.

445 Om mye er gjort, har vi likevel mye mer igjen å gjøre.

Vi skal være med og sikre
alle barns rett til helse;
450 alle barns rett til utdanning;
alle barns rett til beskyttelse;
alle barns rett til deltakelse.

455 Det er dette solidaritet med de fattigste dreier seg om!

Vi skal ha resultater

460 Fattigdom går i arv. Og det er denne ødeleggende arven vi skal bryte med vår utviklingspolitikk. Skal vi lykkes med dette raskt må innsatsen og ressursene prioriteres. Da må vi også fokusere på barns sårbarhet, særlige sårbare perioder i deres liv og særlig sårbare grupper, foreldreløse barn, funksjonshemmede barn, hiv/aids smittede, barn i arbeid.

465

Fattigdom rammer ikke bare barn og voksne ulikt. Jenter rammes også hardest. Barnekonvensjonen sikrer alle gutter og jenter like rettigheter. Derfor fokuserer vi på jenters rettigheter.

470

En rettighetstilnærming må handle om mer enn å dekke grunnleggende behov. Barnekonvensjonen krever også at barn og ungdom gis mulighet til å bli sett og hørt.

475

Barn har rett til deltakelse. Og jeg tror det bor en sterk kraft for endring i dette. Tenk bare hva det å få delta kan bety for slike som mange vil gjemme bort? De fattigste, de funksjonshemmede, urfolk. Det er en grunn til at deltakelse er en rettighet.

480

Barns rettigheter krever skikkelige forsvarere. Og derfor vil det bli utnevnt en egen ambassadør for barn og unge for å følge opp den nye Barne- og ungdomsstrategien.

485

Den store utviklingspolitikken er også avgjørende for barn. Deres rettigheter og levekår kan ikke sikres med særtiltak alene. Vi må derfor også angripe nasjonale og internasjonale strukturer som stenger i kampen mot fattigdom. Vi må gjennomføre globale reformer, for barnas skyld.

490

På "barnetoppmøtet", FN's spesialsesjon for barn (UNGASS) for tre år tilbake sa en ung gutt følgende:

495

"We hear a lot of talk about giving us children a chance, and this is all fine. But

today I say it is more important that you give us children a change!"

500

Dette må være ambisjonen vår. Barn må få - ikke bare en sjanse, men skikkelig forandring.

505

Vi skal ta et krafttak for barns rettigheter og velferd internasjonalt.

KrF tar barnas parti nasjonalt.

Vi skal gjøre det også globalt.

Vi vil skape et samfunn som passer for barna.

510 Vi vil bekjempe fattigdommen - så ingen flere barn skal måtte arve den.

Norsk valgkamp - global agenda?

Tsunamien viste at det norske folk kan la seg engasjere. At de ikke bare er

515 opptatt av egen lommebok, men av å bidra til et nytt liv for mennesker i nød.

Det er flott! Det skal vi bygge på.

Men i en valgkamp kan det være mange som spør seg om dette er noe som skal

520 prioriteres. Som KrFere skal vi ha et svar også til dem.

I vår tid er det nemlig ikke mulig å isolere noen menneskers nød, krig eller

katastrofer. I neste omgang treffer ringvirkningene oss. I form av

525 miljøproblemer, flyktninger, narkotikahandel, menneskesmugling - ja, i

ekstreme tilfeller også terrorisme.

Bare under Taliban-krigen for et par år tilbake opplevde vi at heroinmarkedet

530 hjemme i vår egen hovedstad ble kraftig krympet. Ikke rart når narkobaronene i

Afghanistan ikke fikk jobbe i fred. - Landet som faktisk står for hele 80 - 90

prosent av verdens opiumsproduksjon. Utviklingen i Afghanistan gjenspeiles på gate i Oslo. Afghanernes utvikling er derfor ingen fjern sak.

535

Mye kan oppnås om bønder i Afghanistan kunne selge andre varer enn opium

540 på det internasjonale markedet. I dag får de godt betalt, sårt tiltrengt utenlandsk valuta, for opium. Spørsmålet til oss er hva vi har å tilby isteden? Både der og her - i form av markedsadgang. Heller ikke dette er en fjern sak.

545 Nei, utviklingspolitikk og kamp mot fattigdom, det hører hjemme også i en norsk valgkamp.

550 Om det ikke holder med solidaritet, med ansvaret for vår neste, så burde det holde med opplyst egeninteresse. Og når vi vet at resultatene kommer, er dette vel verdt å bruke penger på. For resultater oppnår vi.

555 Det nytter!
Innsats gjennom bistand og utviklingspolitikk nytter. La meg nevne noen eksempler.

560 * Det er fremgang i kampen mot fattigdom. I Mosambik har andelen mennesker som lever i absolutt fattigdom gått ned med 15 % på 5 - 6 år (1996/97 - 2002/2003). Dermed er de på god vei til å nå målet om en halvering av den absolutte fattigdommen.

565 * Det er fremgang i kampen mot barnedødelighet. Omlag har 85 land nådd, eller er i ferd med å nå, målet om å redusere barnedødeligheten med 2/3-deler innen 2015. Mosambik er også her på god vei til å nå målet. Og det til tross for hiv/aidsepidemien. Det samme er Sri Lanka, Bangladesh og Nicaragua.

570 * Det er fremgang i arbeidet for å sikre rent vann til alle. De samme tre landene er i ferd med å nå målet om en halvering av antallet mennesker som ikke har tilgang på rent drikkevann.

575 * Det er fremgang i kampen for utdanning for alle. Omlag har 90 land nådd målet om lik adgang til utdanning for jenter og gutter. Antallet barn som får gå

på skole er økt med 50 prosent på 5 år i Tanzania. I dag får over 90 prosent gå på skole. De når også tusenårs målet om lik tilgang til utdanning for jenter og gutter i år - i 2005. 11 andre land i Afrika sør for Sahara vil nå greie det samme. I

580 Uganda ble antall barn som får gå på skole nesten tredoblet fra 1996 til 2000.

Alle landene jeg har nevnt er samarbeidsland for Norge. Dette viser at vi kan være med på å skape forandring - både for enkeltmennesker og for hele nasjoner, ja, - for verdens fattige.

585

For dere husker dem Statsministeren på fredag fortalte om. De i Mathareslummen i Nairobi, som vi fikk møte.

590

* Vi fikk møte Beatrice som fra å være tigger på gaten nå forsørger sine 12 barnebarn ved å selge fisk.

* Vi snakket med Susan, Hiv-positiv og tidligere prostituert, som nå forsørget seg og sine ved å sy om klær.

595

Beatrice og Susan hadde fått i gang sine virksomheter ved hjelp av små lån fra "Jamii Bora". En organisasjon som Norge støtter. De gir hjelp til selvhjelp.

600

500 000 personer får nytte av små lån fra Jamii Bora. 500 000 mennesker i Mathareslummen får muligheten til et nytt liv. Mange andre får slik hjelp også andre steder. Det er små penger for oss som gir. Men det gir store resultater for Beatrice, Susan og hundre tusenvis av andre.

605

Dere, det nytter!

Vi kan gjøre verden mer rettferdig.

610 Vi kan bidra til å bekjempe fattigdommen.

Vår tids store kamp

Etter mange år i utlendighet skrev Henrik Ibsen "Peer Gynt". Det var nok ikke

uten brodd mot gamlelandet at han i Peer Gynt sa: "Troll, vær dig selv nok!"

Den utfordringen går også til oss. Vi har ikke lov til å være oss selv nok.

620

Utviklingsmeldingen med denne klare parolen: Menneskeverd for alle!
Dette handler ikke om veldedighet. Dette handler om rettferdighet og
rettigheter.

625

Vi bor i verdens rikeste land. Det forplikter. Generasjonene etter oss vil vurdere
vår innsats. Hva gjorde vi da det gjaldt? Hvordan forvaltet vi vårt pund? Var vi
oss selv nok? La oss gjøre vårt for å ta vare på verdiene og stille opp for dem som
trenger det mest.

630

Dette er den store oppgaven vår. Dette er vår plikt.

635

Ja, kjære venner,
Vi har kunnskapen.
Vi har ressursene.
Det finnes ingen unnskyldninger.
I 2015 skal vi nå målet!

640

Det skal ikke være noen tvil:
I KrF bruker vi hjertet, og hodet og stemmen for verdens fattige.
I fire nye år - på Stortinget
- og i Regjering!
Gi oss sjansen:
- For barnas skyld!

645

650

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/solidaritet-med-de-fattigste>